

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. március 22.
(OR. en)

8155/24

Intézményközi referenciaszám:
2024/0069(NLE)

SOC 234
EMPL 136
ECOFIN 358
EDUC 102
JEUN 67

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2024. március 21.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2024) 133 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS AJÁNLÁSA a szakmai gyakorlatok megerősített minőségi keretrendszeréről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2024) 133 final.

Melléklet: COM(2024) 133 final

Brüsszel, 2024.3.20.
COM(2024) 133 final

2024/0069 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA

a szakmai gyakorlatok megerősített minőségi keretrendszeréről

{SEC(2024) 97 final} - {SWD(2024) 66 final} - {SWD(2024) 67 final} -
{SWD(2024) 68 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Politikai iránymutatásában⁽¹⁾ Ursula von der Leyen elnök hangsúlyozta, hogy meg kell erősíteni Európa szociális piacgazdaságát, és olyan növekedést kell előmozdítani, „amely minőségi munkahelyeket teremt, különösen a fiatalok számára”.

Az ifjúsági munkanélküliség továbbra is állandó kihívást jelent az EU-ban: az ifjúsági munkanélküliségi ráta több mint kétszer akkora, mint a teljes népesség munkanélküliségi rátája⁽²⁾. Különös kihívást jelent a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok (NEET-fiatalok) munkakeresésre való ösztönzése, akiknek a munkaerőpiacon való részvételét sajátos akadályok gátolják. Ezért a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv⁽³⁾ azt a célt tűzi ki, hogy foglalkoztatási kilátásaik javítása révén 2030-ra 12,6 %-ról (2019) 9 %-ra kell csökkenteni a 15 és 29 év közötti NEET-fiatalok arányát.

A szakmai gyakorlatok lehetőséget biztosíthatnak a fiataloknak arra, hogy gyakorlati és szakmai tapasztalatot szerezzenek, fejlesszék készségeiket, és ezáltal megkönnyítsék hozzáférésüket a munkaerőpiachoz. Lehetőséget kínálnak a munkáltatóknak arra, hogy alkalmazottakat vonzzanak magukhoz, illetve képezzék és megtartsák azokat. A szakmai gyakorlat értéke azonban a minőségétől függ. A minőségi szakmai gyakorlathoz tisztességes és átlátható munkafeltételekre és megfelelő tananyagra van szükség. Emellett az inkluzív szakmai gyakorlatok mindenki számára lehetőséget biztosíthatnak a munkaerőpiachoz való hozzáférésre, beleértve a kiszolgáltatott helyzetben lévő fiatalokat is.

Az európai munkaerő-felmérés (EU-LFS) adatain alapuló becslések szerint 3,1 millió gyakornok van az EU-ban (2019-es adatok), akik közül 1,6 millió fizetett gyakornok, 1,5 millió pedig javadalmazás nélküli. Az EU-ban egyre több gyakornok vesz részt határokon átnyúló szakmai gyakorlatokon (2023-ban a gyakornokok 21 %-a, szemben a 2013. évi 9 %-kal)⁽⁴⁾, ami azt mutatja, hogy a szakmai gyakorlatok hozzájárulhatnak az EU-n belüli méltányos munkavállalói mobilitáshoz. A becslések szerint 2019-ben mintegy 370 000 fizetett gyakornok⁽⁵⁾ vett részt hosszú időtartamú (több mint 6 hónapos) szakmai gyakorlaton, beleértve az ugyanazon munkáltatónál végzett, egymást követő/ismétlődő szakmai gyakorlatokat is. Ezek közül mintegy 100 000 gyakornok vett részt gyenge tananyaggal jellemezhető, hosszú időtartamú szakmai gyakorlaton⁽⁶⁾.

¹ Politikai iránymutatás a hivatalba lépő következő Európai Bizottság számára (2019–2024). „Ambiciózusabb Unió. Programom Európa számára.” Elérhető [online](#).

² Az ifjúsági munkanélküliség (15–25 évesek) 2024 januárjában 14,9 % volt, szemben a 6,0 %-os általános munkanélküliségi rátával (20–64 évesek) (Eurostat).

³ [COM\(2021\) 102 final](#).

⁴ [523. sz. Eurobarométer gyorsfelmérés \(2964/FL523\)](#).

⁵ Ez nem foglalja magában azokat a szakmai gyakorlatokat, amelyek kötelezőek egy szakma végzéséhez.

⁶ Ezeket a számokat óvatosan kell értelmezni, mivel az 523. sz. Eurobarométer gyorsfelmérés eredményein (azon gyakornokok aránya, akik 6 hónapnál hosszabb időtartamú szakmai gyakorlaton vettek részt, és akik úgy nyilatkoztak, hogy szakmai szempontból nem tanultak hasznos dolgokat) és az uniós munkaerő-felmérésnek a fizetett gyakornokok számára vonatkozó adatain alapulnak.

A szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszeréről szóló 2014. évi tanácsi ajánlás fontos hivatkozási pont annak meghatározásához, hogy mi minősül minőségi szakmai gyakorlatnak. Iránymutatásokat határoz meg az oktatási tanterveken és a kötelező szakmai képzésen kívüli szakmai gyakorlatokra vonatkozóan.

Az említett tanácsi ajánlás 2023. évi értékelésében ⁽⁷⁾ a Bizottság arra utaló jeleket talált, hogy a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszere pozitív hatást gyakorolt a szakmai gyakorlatok minőségére az EU-ban. Azt is megerősítette, hogy a szakmai gyakorlatok továbbra is a munkaerőpiacra való belépés fontos útját jelentik a fiatalok számára. Emellett a minőségi szakmai gyakorlatok hasznos továbbképzési és/vagy átképzési lehetőséget jelenthetnek bármely korú személy számára ahhoz, hogy gyakorlati készségeket szerezzenek a munkahelyen, és ezáltal új irányba tereljék karrierjüket.

Az értékelés ugyanakkor rámutatott azokra a területekre is, amelyek tovább erősíthetők és javíthatók. Javasolta például a minőségi elvek jobb beépítését a nemzeti jogszabályokba – különösen a nyitott piaci szakmai gyakorlatok esetében –, az erősebb nyomon követést és végrehajtást a minőségi elvek gyakorlati alkalmazásának biztosítása érdekében, valamint a különböző kulcsfontosságú érdekelt szereplők tudatosságának növelését. Azt is kiemelte, hogy a munkáltatóknak nagyobb támogatásra van szükségük, például pénzügyi támogatás és gyakorlati iránymutatás révén. Az értékelés hangsúlyozta továbbá, hogy fokozni kell az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy a fiatalok konkrétabb és gyakorlatiasabb tájékoztatást kapjanak a határokon átnyúló szakmai gyakorlatokról. Emellett további minőségi kritériumokat határozott meg, például a méltányos bért és a szociális védelmet, a táv-/hibrid szakmai gyakorlatokra vonatkozó szabályokat, a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok igényeinek jobb kezelését, valamint a gyakornokoknak a szakmai gyakorlat alatt és után nyújtott megerősített támogatást. Az értékelés megállapította továbbá annak lehetőségét, hogy a nyitott piaci szakmai gyakorlatokról és az aktív munkaerőpiaci szakpolitika keretében szervezett szakmai gyakorlatokról kiterjesszék a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerének hatályát más szakmai gyakorlatokra, például a formális oktatási és képzési tantervek részét képező szakmai gyakorlatokra is.

Több érdekelt fél is felszólította a Bizottságot, hogy javítsa a szakmai gyakorlatok minőségét:

- Az Európa jövőjéről szóló konferencia végeredményéről szóló jelentés ⁽⁸⁾ azt a felhívást is tartalmazza, hogy biztosítani kell, hogy a fiatalok szakmai gyakorlatai és munkahelyei megfeleljenek a – többek között a bérekre vonatkozó – minőségi előírásoknak, valamint hogy a munkaerőpiacon és a formális oktatáson kívüli, fizetés nélküli szakmai gyakorlatokat egy jogi eszköz révén tiltsák be.
- „A fiatalokkal szembeni egyenlő bánásmód a munkaerőpiacon” című, 2023. június 15-i véleményében ⁽⁹⁾ az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) megjegyezte, hogy a szakmai gyakorlatoknak színvonalas ismeretanyagot és megfelelő munkakörülményeket kell nyújtaniuk, és nem helyettesíthetik a rendes munkaviszonyt, illetve nem lehetnek az elhelyezkedés előfeltételei.
- Az „Ifjúsági foglalkoztatási támogatás: Út a munka világába a következő generációk számára – Az ifjúsági garancia megerősítése” című, 2021. február 5-i állásfoglalásában ⁽¹⁰⁾ a Régiók Bizottsága úgy vélte, hogy a szakmai gyakorlatoknak

⁷ Elérhető [online](#).

⁸ [Konferencia Európa jövőjéről. Jelentés a végeredményről. 2022. május.](#)

⁹ [Elérhető online](#).

¹⁰ Elérhető [online](#).

és a tanulószervezéses gyakorlati képzéseknek elsősorban olyan tanulási tapasztalatot kell biztosítaniuk a fiatalok számára, amely segíthet nekik a pályaválasztásban és a tartós munkahely megszerzéséhez szükséges készségeik fejlesztésében.

Az Európai Parlament 2023. június 14-én az EUMSZ 225. cikkén alapuló állásfoglalást⁽¹¹⁾ fogadott el, amelyben felhívta a Bizottságot, hogy aktualizálja és erősítse meg a 2014. évi tanácsi ajánlást, és alakítsa át egy erősebb jogalkotási eszközzé. Felhívta továbbá a Bizottságot, hogy biztosítsa a szakmai gyakorlatok minőségi minimumkövetelményeit, beleértve a fizetést is.

Ezzel összefüggésben a Bizottság 2023. évi munkaprogramjában⁽¹²⁾ bejelentette a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerének aktualizálását annak érdekében, hogy a szociális jogok európai pillérének megvalósítására vonatkozó cselekvési terv végrehajtása, valamint a foglalkoztatás, a készségek és a szegénység csökkentése terén a 2030-ig kitűzött uniós célok elérése érdekében tett kötelezettségvállalásának részeként többek között a méltányos díjazással és a szociális védelemhez való hozzáféréssel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozzon.

A javasolt ajánlás célja a szakmai gyakorlatok minőségének javítása, különösen az elméleti és gyakorlati tananyag, valamint a munkafeltételek tekintetében, hogy megkönnyítse az oktatásból, a munkanélküliségből és az inaktivitásból a munka világába történő átmenetet. Ez minden gyakornokra vonatkozik, foglalkoztatási viszonyuktól függetlenül. Az irányelv csak annyiban alkalmazandó a munkavállaló gyakornokokra, amennyiben az uniós jog nem ír elő egyenértékű vagy kedvezőbb rendelkezéseket.

Ami a szakmai gyakorlatok típusait illeti, a javasolt ajánlás kiterjeszti a 2014. évi ajánlás hatályát (amely a nyitott piaci gyakorlatokra és az aktív munkaerőpiaci politikák résztét képező szakmai gyakorlatokra vonatkozik), hogy az azokra a szakmai gyakorlatokra is kiterjedjen, amelyek a formális oktatási és képzési tanterv résztét képezik, és amelyek teljesítése kötelező egy adott foglalkozás (pl. orvos, építész stb.) végzéséhez.

Ez a javaslat a 2014. évi tanácsi ajánlás értékelésének megállapításain, az Európai Parlament állásfoglalásán, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 154. cikkével összhangban a szociális partnerekkel uniós szinten folytatott egyeztetés során összegyűjtött véleményeken, a többi érdekelt fél által felvetett véleményeken, a minőségi szakmai gyakorlatokra vonatkozó kezdeményezést alátámasztó tanulmány⁽¹³⁾ keretében gyűjtött bizonyítékokon és a fent említett Eurobarométer felmérésen alapul.

A javasolt aktualizált ajánlás mellett a Bizottság javaslatot tesz egy irányelvre (COM(2024) 132), amely a tagállamoknak a munkavállaló gyakornokok munkakörülményeinek javítása és érvényesítése, valamint a szakmai gyakorlatként álcázott rendes munkaviszonyok elleni küzdelem terén nyújtott támogatásra összpontosít. A javasolt irányelv azokra az uniós gyakornokokra vonatkozik, akik a tagállamokban hatályos jogszabályokban, kollektív szerződésekben vagy gyakorlatban meghatározott, és az Európai Unió Bíróságának ítélezési gyakorlatával összhangban lévő munkaszerződéssel vagy munkaviszonnyal rendelkeznek.

¹¹ Elérhető [online](#).

¹² [COM\(2022\) 548 final](#).

¹³ [Az Ernst & Young \(EY\), az Európai Politikai Tanulmányok Központja \(CEPS\) és az Open Evidence alkotta konzorciumnak az EU-ban a szakmai gyakorlatok minőségével kapcsolatos kontextusról, kihívásokról és lehetséges megoldásokról című \(a közeljövőben megjelenő\) tanulmánya.](#)

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A készségek európai évének részeként az EU arra törekszik, hogy olyan gondolkodásmódot mozdítsion elő, amelyben a továbbképzés és az átképzés a norma. A készséghiány megszüntetése és a strukturális munkaerőhiány kezelése Unió-szerte növelni fogja a versenyképességet, különösen a mikro-, kis- és középvállalkozások esetében azáltal, hogy jobban összehangolja a munkáltatók igényeit az emberek készségeivel és törekvéseivel. A készségfejlesztéshez és a munkaalapú tanuláshoz való egyenlő hozzáférés hozzá fog járulni az egyenlőtlenségek csökkentéséhez, különösen azáltal, hogy lehetővé teszi az emberek számára, hogy teljeskörűen részt vegyenek a gazdaságban és a társadalomban. A készségek európai éve az ifjúság európai évét követi, amely hangsúlyozta, hogy a 2019 és 2027 közötti időszakra vonatkozó uniós ifjúsági stratégia⁽¹⁴⁾ tizenegy ifjúsági céljával összhangban további lendületet kell adni a fiatalok minőségi foglalkoztatási lehetőségeinek megteremtéséhez. Az ifjúság európai évről (2022) szóló közleményében a Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy 2024-ben aktualizálja a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerét, hogy kezelje az olyan kérdéseket, mint a méltányos díjazás és a szociális védelemhez való hozzáférés⁽¹⁵⁾.

A Bizottság 2020. júliusi, az ifjúsági foglalkoztatást támogató csomagja⁽¹⁶⁾ ajánlásokat terjesztett elő Út a munka világába – az ifjúsági garancia megerősítése⁽¹⁷⁾ és a szakképzés korszerűsített európai keretrendszere címmel, amelyeket a Tanács elfogadott⁽¹⁸⁾. Az előbbi kifejezetten azt ajánlja, hogy a szakmai gyakorlatokra vonatkozó ajánlatok feleljenek meg a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerében megállapított minimumkövetelményeknek. Az utóbbi meghatározza azokat az alapelveket, amelyek biztosítják, hogy a szakképzés gyorsan reagáljon a munkaerőpiaci igényekre, és minőségi tanulási lehetőségeket biztosítson a fiatalok és a felnőttek számára. Nagy hangsúlyt fektet a munkaalapú tanulás jobb lehetőségeire és a jobb minőségbiztosításra.

A szakmai gyakorlatokhoz hasonlóan a tanulószereződéses gyakorlati képzések is fontos utat jelentenek a munkaerőpiacra való átmenet megkönnyítéséhez. Az ifjúsági foglalkoztatást támogató csomag új lendületet adott a tanulószereződéses gyakorlati képzéseknek, többek között a Tanulószereződéses Gyakorlati Képzés Európai Szövetségén⁽¹⁹⁾ keresztül.

E kezdeményezések célja a fiatalok foglalkoztatását előmozdító uniós intézkedések minőségének és hatékonyságának javítása volt, és uniós finanszírozásban részesülnek. Ezek többek között a szociális jogok európai pillérének első és negyedik elvét hajtják végre. Ezek az elvek rögzítik a „minőségi és befogadó oktatáshoz, képzéshez és egész életen át tartó tanuláshoz” való jogot, valamint azt, hogy a „fiataloknak a munkanélkülivé válásukat vagy az oktatásból való kilépésüket követő 4 hónapon belül joguk van további oktatáshoz, tanulószereződéses gyakorlati képzéshez, szakmai gyakorlathoz vagy méltányos állásajánlathoz”.

A javasolt ajánlás összhangban van a vonatkozó meglévő eszközökkel, nevezetesen az alábbiakkal:

¹⁴ HL C 456., 2018.12.18., 16. o.

¹⁵ COM(2024) 1 final.

¹⁶ COM(2020) 276 final.

¹⁷ HL C 372., 2020.11.4., 1. o.

¹⁸ HL C 417., 2020.12.2., 1. o.

¹⁹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1147&langId=hu>

- Az átlátható és kiszámítható munkafeltételekről szóló (EU) 2019/1152 irányelv azáltal, hogy a gyakornokoknak (írásban) nyújtott információk átláthatóságának javítását célozza.
- A munkahelyi biztonságról és egészségvédelemről szóló keretirányelv⁽²⁰⁾, amely meghatározza a munkahelyi egészségvédelem és biztonság javítását elősegítő fő elveket. Az irányelv Európa-szerte garantálja a biztonsági és egészségvédelmi minimumfeltételeket. A keretirányelv megerősíti, hogy a biztonságos munkahely tekintetében ugyanazok a szabályok vonatkoznak a munkavállalókra és a gyakornokokra, és azokat a munkahelyi biztonság és egészségvédelem egyes szempontjaira összpontosító további irányelvek kísérik.
- A munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréséről szóló tanácsi ajánlás⁽²¹⁾ azt javasolja a tagállamoknak, hogy biztosítsák mind a munkavállalók (köztük a munkavállaló gyakornokok), mind az önfoglalkoztatók hozzáférését a hatékony és megfelelő szociális védelemhez. Az említett ajánlás a munkanélküliségi, betegségi és egészségügyi, anyasági és apasági, rokkantsági, öregségi és túlélő hozzátartozói ellátásokra, valamint a munkahelyi balesetekkel és foglalkozási megbetegedésekkel kapcsolatos ellátásokra terjed ki. Az ajánlásra való hivatkozás mellett a javasolt ajánlás ösztönözni fogja, hogy a nemzeti jogszabályokkal összhangban valamennyi gyakornok számára biztosítsák a megfelelő szociális védelemhez való hozzáférést.
- A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló tanácsi irányelv⁽²²⁾ meghatározza a valláson, meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló, foglalkoztatás és munkavégzés során alkalmazott hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem általános kereteit az egyenlő bánásmód elvének a tagállamokban történő megvalósítására tekintettel.

Az esélyegyenlőségről és a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok, köztük a fogyatékosággal élő személyek befogadásáról szóló javasolt ajánlás célkitűzései összhangban vannak az Európai Unió Alapjogi Chartájával, a szociális jogok európai pillérének 3. és 17. elvével, valamint a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló, a 2021–2030-as időszakra szóló stratégiával.

A javasolt ajánlás hozzájárulhat a 2020–2030-as időszakra vonatkozó uniós romastratégiai keret⁽²³⁾ foglalkoztatási célkitűzésének megvalósításához is, biztosítandó, hogy 2030-ra legalább a felére csökkenjen a roma és nem roma NEET-fiatalkok aránya közötti különbség. Az ajánlás összhangban van a romák egyenlőségéről, befogadásáról és részvételéről szóló tanácsi ajánlással⁽²⁴⁾, különösen annak a romák minőségi és fenntartható foglalkoztatáshoz való hozzáféréséről szóló 8. fejezetével.

A határokon átnyúló mobilitást megkönnyítő javasolt intézkedések összhangban vannak az Erasmus+ program célkitűzéseivel, amely transznacionális és nemzetközi tanulási mobilitási lehetőségeket kínál, többek között gyakornokok számára is.

²⁰ HL L 183., 1989.6.29., 1. o.

²¹ HL C 387., 2019.11.15., 1. o.

²² HL L 303., 2000.12.2., 16. o.

²³ COM(2020) 620 final. Elérhető [online](#).

²⁴ HL C 93., 2021.3.19., 1. o.

Emellett a javasolt ajánlás összhangban van a színvonalas és eredményes tanulószereződéses gyakorlati képzés európai keretrendszeréről szóló, 2018. március 15-i tanácsi ajánlással⁽²⁵⁾, amely 14 kulcsfontosságú kritériumot határoz meg a színvonalas és eredményes tanulószereződéses gyakorlati képzések meghatározásához, biztosítva mind a munkával kapcsolatos készségek fejlesztését, mind a tanulószereződéses tanulók személyes fejlődését. Az említett ajánlás szerint a tanulószereződéses gyakorlati képzések olyan formális szakképzési rendszerek, amelyek az oktatási vagy képzési intézményekben folytatott tanulást ötvözik a vállalatoknál és egyéb munkahelyeken folytatott érdemi munkaalapú tanulással. Nemzeti szinten elismert képesítésekhez vezetnek, a tanuló, a munkáltató és adott esetben a szakképző intézmény jogait és kötelezettségeit meghatározó megállapodáson alapulnak, és a tanuló a munkaalapú elemért fizetést vagy egyéb kompenzációt kap. A tanulószereződéses gyakorlati képzések olyan teljes körű, képesítést eredményező programokat jelentenek, amelyekben a tanulószereződéses tanulók ideális esetben a tanulószereződéses gyakorlati képzés legalább felét a munkahelyen töltik. Ezzel szemben a formális oktatási és képzési tantervek részét képező szakmai gyakorlatok egy oktatási és képzési programba ágyazott korlátozott munkaalapú tanulási tapasztalatra utalnak. Ezért a tanulószereződéses gyakorlati képzések általában hosszabbak, mint a szakmai gyakorlatok. Mivel a szakmai gyakorlatok és a tanulószereződéses gyakorlati képzések tagállamonként jelentősen eltérnek, a tagállamokat arra ösztönzik, hogy nemzeti és regionális sajátosságaiktól függően értékeljék, hogy a két minőségi keretrendszer közül melyik alkalmazandó a munkaalapú tanulási tapasztalatokra. Annak biztosítása érdekében, hogy a munkaalapú tanulásban részt vevő valamennyi tanuló a legmagasabb szintű védelemben részesüljön, a tagállamokat arra ösztönzik, hogy a nemzeti körülményekkel összhangban azokat a keretfeltételeket alkalmazzák, amelyek a két keret közül nagyobb védelmet nyújtanak.

A javasolt ajánlás emellett az Európai Számvevőszék véleményével is foglalkozik. A Számvevőszék „A fiataloknak szóló szakmai gyakorlatokra irányuló uniós intézkedések” című felülvizsgálata⁽²⁶⁾ során megjegyezte, hogy a tagállamok nem alkalmazzák következetesen a minőségi szakmai gyakorlatokra vonatkozó uniós iránymutatásokat, és előfordulhat, hogy a szakmai gyakorlatok és az azokhoz való hozzáférés terén egyenlőtlenek az esélyek.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A javaslat összhangban van azokkal a közelmúltbeli uniós szakpolitikákkal, amelyek célja, hogy az oktatás, a képzés és a készségek révén növeljék az emberek szerepvállalását. Az európai készségfejlesztési program⁽²⁷⁾ célja az EU fenntartható versenyképességének megerősítése, a társadalmi méltányosság biztosítása és a fiatalok rezilienciájának támogatása.

A javaslat összhangban van az „Európa mozgásban” – tanulási célú mobilitási lehetőségek mindenki számára című, 2023. november 15-i tanácsi ajánlásra irányuló javaslattal⁽²⁸⁾ is. Ennek célja, hogy a tanulási lehetőségeket Unió-szerte hozzáférhetőbbé tegye valamennyi fiatal, köztük a kevesebb lehetőséggel rendelkező, például a fogyatékossgal élő fiatalok számára is. Emellett előmozdítja az EU mint tanulási célpont vonzerejét az EU-n kívülről érkező tehetségek számára.

²⁵ HL C 153., 2018.5.2., 1. o.

²⁶ [Elérhető online.](#)

²⁷ COM(2020) 274 final.

²⁸ COM(2023) 719 final. 2023/0405(NLE).

A továbbképzésre és átképzésre irányuló pénzügyi beruházások állnak az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+), a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, az Igazságos Átmenet Alap, az Erasmus+ és a Digitális Európa program középpontjában. A készségfejlesztést az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) oktatási és képzési infrastruktúrába és berendezésekbe történő beruházásai is támogatják. A javasolt ajánlás tükrözi az ESZA+ célkitűzéseit, amelyek támogatják a tagállamokat és a régiókat a képzési és készségfejlesztési lehetőségekhez való egyenlő hozzáférés biztosítására és az európai munkaerő, különösen a fiatalok foglalkoztathatóságának növelésére irányuló törekvéseikben. Támogatja a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz célkitűzéseit, különösen annak a következő generációra vonatkozó szakpolitikákkal kapcsolatos pilléreit. A javasolt ajánlás összhangban van az Igazságos Átmenet Alap azon céljával is, hogy támogassa a klímasemleges gazdaságra való méltányos átállást, a leginkább érintett régiókra összpontosítva.

Célkitűzései továbbá összhangban vannak az ESZA+ által finanszírozott ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve – „tűzz célt magad elé, tanulj, fejleszd készségeidet, érvényesülj!”) kezdeményezés célkitűzéseivel, amelynek célja, hogy segítse a hátrányos helyzetű, nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok (NEET-fiatalok) társadalmi beilleszkedését azáltal, hogy megkönnyíti az oktatásba, képzésbe vagy foglalkoztatásba való visszatérésüket. A Technikai Támogatási Eszköz kérésre testre szabott szakértelmet kínál a tagállamoknak a tanulási célú mobilitás megreformálásához és javításához, különösen a tehetségek vonzására, a fiatalok oktatására és a készségekre összpontosító kiemelt kezdeményezések révén. Egyre több kis- és középvállalkozás (kkv) számára jelent kihívást a képzett munkaerő megtalálása, amit a „Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért” című közlemény⁽²⁹⁾ is kiemeli. A stratégia hangsúlyozza, hogy az EU továbbra is segíthet a kihívások kezelésében, megkönnyítve a képzéshez való hozzáférést, és segítve a kkv-k tehetségek iránti keresletének a munkaerőpiaci kínálattal való összehangolását. A javaslat ki fogja egészíteni ezt a megközelítést. A javaslat összhangban van a nettó zéró kibocsátási célt szolgáló iparról szóló jogszabállyal is, különös tekintettel az európai készségfejlesztési akadémiák javasolt létrehozására azáltal, hogy minőségi szakmai gyakorlatok révén hozzájárul a képzett munkaerőhöz, ami segíthet a szakemberhiány és a strukturális munkaerőhiány kezelésében. Ez várhatóan enyhíteni fogja a nettó zéró kibocsátási célt szolgáló technológiai iparágak készségigényét.

Ez a kezdeményezés egyike a Bizottság uniós készség- és munkaerőhiányra vonatkozó cselekvési tervében⁽³⁰⁾ meghatározott intézkedéseknek is.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

A javaslat az EUMSZ 153. cikke (1) bekezdésének b) pontján, 165. cikkének (4) bekezdésén, 166. cikkének (4) bekezdésén és 292. cikkén alapul.

Az EUMSZ 153. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében az Uniónak támogatnia kell és ki kell egészítenie a tagállamok tevékenységeit a munkafeltételek területén.

Az EUMSZ 165. cikke értelmében az EU-nak a tagállamok közötti együttműködés ösztönzésével és szükség esetén tevékenységük támogatásával és kiegészítésével hozzá kell

²⁹ A Bizottság közleménye – Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért, COM(2020) 103 final.

³⁰ COM(2024) 131.

járulnia a minőségi oktatás fejlesztéséhez, ugyanakkor teljes mértékben tiszteletben kell tartania a tagállamoknak az oktatás tartalmára és szervezeti felépítésére vonatkozó hatáskörét, valamint kulturális és nyelvi sokszínűségüket. Az EUMSZ 165. cikkének (4) bekezdése értelmében kizárt a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek összehangolása, míg a Tanács a Bizottság javaslata alapján ajánlásokat fogadhat el.

Az EUMSZ 166. cikke értelmében az Uniónak olyan szakképzési politikát kell folytatnia, amely támogatja és kiegészíti a tagállamok ez irányú tevékenységét, ugyanakkor teljes mértékben tiszteletben tartja a tagállamoknak a szakképzés tartalmára és szervezeti felépítésére vonatkozó hatáskörét. Az EUMSZ 166. cikkének (4) bekezdése értelmében kizárt a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek összehangolása, míg a Tanács a Bizottság javaslata alapján ajánlásokat fogadhat el.

Az EUMSZ 292. cikke értelmében az Európai Unió hatáskörébe tartozó területeken a Tanács ajánlásokat fogadhat el a Bizottság javaslatai alapján.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A színvonalas oktatás és képzés fejlesztésére, illetve a szakképzési politikák végrehajtására irányuló tevékenységének keretében az Európai Unió ösztönzi a tagállamok közötti együttműködést, valamint szükség esetén támogatja és kiegészíti az általuk folytatott tevékenységet. Ebben az összefüggésben csak uniós szinten végezhető el az a feladat, hogy az egész EU-ban közös értelmezést alakítsunk ki arra vonatkozóan, hogy mi minősül minőségi szakmai gyakorlatnak.

Az EUMSZ 165., 166. és 153. cikkével összhangban a szakmai gyakorlatok megerősített minőségi keretrendszere támogatja és kiegészíti az e területet érintő nemzeti fellépést. Ez a kezdeményezés a szubszidiaritás elvét alkalmazza azáltal, hogy teljes mértékben figyelembe veszi, hogy az oktatási és képzési rendszerek nemzeti hatáskörbe tartoznak, míg az EU támogathatja és kiegészítheti a munkafeltételekre vonatkozó nemzeti szakpolitikákat. A kezdeményezés teljes mértékben tiszteletben tartja a nemzeti gyakorlonoki rendszerek sokféleségét, és közös kritériumokat javasol a különböző rendszerek alátámasztására, amelyek mind a gyakorlonokok (foglalkoztatási viszonyuktól függetlenül), mind a gyakorlonoki képzéseket nyújtó szervezetek számára előnyöket biztosítanak.

A kezdeményezés Uniószerre javítani fogja a gyakorlonoki rendszerek átláthatóságát és kölcsönös megértését, különös tekintettel a szakmai gyakorlatok minőségére. Emellett pozitív hatással lehet a gyakorlonokok határokon átnyúló mobilitására, mivel az uniós szintű koordinált megközelítés szinergiákat és együttműködést teremt, maximalizálva ezzel a pozitív eredmények továbbgyűrűzését.

Ezen túlmenően az uniós szintű iránymutatások elősegítik a közös nevező megtalálását abban a kérdésben, hogy hogyan növelhető a szakmai gyakorlatok színvonala. Ez segítheti a tagállamokat az európai strukturális és beruházási alapok – különösen az Európai Szociális Alap+ és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz – felhasználásában is, kezelve az ifjúsági munkanélküliséget és az inaktivitást.

- **Arányosság**

A javasolt ajánlásban javasolt intézkedések arányosak a kitűzött célokkal. A javaslat támogatni fogja az egyes országok által a szakmai gyakorlatok terén elindított reformfolyamatokat, és kiegészíti a tagállamok a gazdasági kormányzás európai szemesztere keretében e területen tett erőfeszítéseit. A javaslat tiszteletben tartja a tagállamok gyakorlonokait

és rendszereik sokféleségét. A tagállamok eltérő gazdasági, pénzügyi és szociális helyzetét, valamint a különböző munkaerőpiaci feltételeket tükröző differenciált megközelítést tesz lehetővé. Az európai szemeszterben rendelkezésre álló ellenőrzési mechanizmusok használata biztosítani fogja, hogy nem jelentkeznek adminisztrációs többletterhek.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A javasolt jogi aktus a tanácsi ajánlás. Ez teljes mértékben tiszteletben tartja a szubszidiaritás és az arányosság elvét. A meglévő uniós joganyagra támaszkodik, és összhangban van az oktatás, képzés és foglalkoztatás területén az uniós intézkedésekhez rendelkezésre álló eszköztípusokkal. Jogi eszközként jelzi a tagállamok elkötelezettségét az ezen ajánlásban meghatározott intézkedések mellett, és szilárd politikai alapot nyújt az e területen folytatott uniós szintű együttműködéshez. Teljes mértékben tiszteletben tartja továbbá a tagállamok hatáskörét az oktatás és képzés, valamint a szociálpolitika területén.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

A szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszeréről szóló 2014. évi tanácsi ajánlás értékelésére⁽³¹⁾ 2022–2023-ban került sor. Megállapította, hogy a szakmai gyakorlatok továbbra is a munkaerőpiacra való belépés fontos útját jelentik a fiatalok számára. A minőségi szakmai gyakorlatok – amelyek a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerének elveit tükrözik – hozzájárulnak a foglalkoztathatóság növeléséhez, és segítik a munkáltatókat abban, hogy alkalmazottakat vonzzanak magukhoz, illetve képezzék és megtartsák azokat.

Ami a hatékonyságot illeti, a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerének elvei, amelyek a legnagyobb valószínűséggel pozitív hatással voltak a fiatalok munkaerőpiaci integrációjára, a tanulási és oktatási célkitűzések meghatározása és az írásos megállapodás volt. A minőségi elvek nemzeti jogszabályokban való alkalmazása terén azonban mérsékelt volt a tényleges előrehaladás. 2014 óta 14 tagállam vezetett be változtatásokat (a nyitott piaci szakmai gyakorlatokat, az aktív munkaerőpiaci szakpolitika keretében szervezett szakmai gyakorlatokat vagy mindkettőt illetően), hogy beépítsék a minőségi keretrendszer minőségi elveit jogalkotási vagy szakpolitikai kereteikbe. Ezek a változások gyakoribbak voltak az aktív munkaerőpiaci keretében szervezett szakmai gyakorlatokra, mint a nyitott piaci szakmai gyakorlatokra vonatkozó nemzeti jogszabályokban (12, illetve 5 tagállamban azonosítva). Továbbá míg az aktív munkaerőpiaci szakpolitika keretében szervezett szakmai gyakorlatok esetében magasnak találták a különös jogi rendelkezések elterjedtségét, valamint a minőségi keretrendszer elveinek való megfelelésüket, addig a nyitott piaci szakmai gyakorlatok esetében ezek korlátozottabbak voltak. Összességében a nyitott piaci szakmai gyakorlatok esetében enyhe javulás volt megfigyelhető: míg 2016-ban négy tagállam felet meg teljes mértékben, illetve többnyire, addig ez a szám 2021-ben már hét volt. Nagyobb javulás volt megfigyelhető az aktív munkaerőpiaci szakpolitika keretében szervezett szakmai gyakorlatok terén: 2021-ben 18 tagállam felelt meg teljes mértékben/többnyire a követelményeknek, szemben a 2016. évi 15 tagállammal. Megállapítást nyert, hogy van még mit javítani a minőségi keretrendszer tényleges helyszíni alkalmazása, valamint nyomon követése és

³¹ Elérhető [online](#).

végrehajtása terén. Ami a gyakornokok Unión belüli, határokon átnyúló mobilitását megkönnyítő szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerét illeti, a jelek szerint nőtt a határokon átnyúló szakmai gyakorlatok száma, de a pénzügyi erőforrások és a gyakorlati információk hiánya miatt a fiatalok számára továbbra is nehézségekbe ütközött a részvétel. Az Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES) információforrásként való felhasználása korlátozottnak bizonyult.

A szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszere uniós szintű referenciapontként hozzáadott értéket biztosított a tagállamoknak a szakmai gyakorlatok minőségére vonatkozó szabályozási intézkedéseikhez. Ez különösen a kevésbé fejlett gyakornoki rendszerekkel rendelkező tagállamokra volt igaz, ahol a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszere hozzájárult a nemzeti szintű szakpolitikai és jogszabályi változások előmozdításához.

Ami a hatékonyságot illeti, bár az értékelés nem tartalmazott a költségekre és hasznokra vonatkozó kvantitatív bizonyítékokat, az érdekelt felek általában úgy vélték, hogy a minőségi keretrendszer végrehajtásával kapcsolatos költségek arányosak az előnyökkel. A munkáltatók számára biztosított előnyök közé tartozott a szakmai gyakorlatok minőségének jobb megértése, a hírnév előnye, a fiatal tehetségekre gyakorolt vonzerő növelése, valamint a potenciális jövőbeli munkavállalókba való beruházás fenntarthatóbb módja. A minőségi keretrendszer végrehajtása azonban kevésbé költséghatékony a kis- és mikrovállalkozások, mint a nagyobb vállalkozások számára, mivel e vállalkozások költségei (a korlátozott emberi és pénzügyi erőforrások miatt) magasabbak lehetnek az előnyökhöz képest. A szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerének előnyei közé tartoznak a jobb munkafeltételek, valamint a jobb képzési és tananyag, ami növeli a rendszeres álláskeresés esélyeit.

Megállapítást nyert, hogy a minőségi keretrendszer összhangban van más uniós szintű kezdeményezésekkel, stratégiákkal, programokkal és finanszírozási eszközökkel. Nemzeti és regionális szinten nagyobb fokú koherenciát találtak az aktív munkaerőpiaci szakpolitika keretében szervezett szakmai gyakorlatokra vonatkozó intézkedésekkel, mint a nyitott piaci szakmai gyakorlatokra vonatkozó intézkedésekkel. A minőségi elvek számos hasonlósága ellenére a színvonalas és eredményes tanulószereződéses gyakorlati képzések európai keretrendszere (EFQEA)⁽³²⁾ az érdekelt felek nagyobb mértékű bevonásához vezet (pl. célzott hálózatokon keresztül). Az EFQEA-t emellett magasabb és konkrétabb minőségi célkitűzésekkel és több előnnyel rendelkezőnek tekintették, mert az EFQEA-ajánlásban erőteljesebb megfogalmazást használtak, és a tanulószereződéses gyakorlati képzéseket a tagállamokban gyakran jobban szabályozzák háromoldalú alapon.

Egyes válaszadók (különösen a munkáltatók) úgy vélték, hogy a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerének továbbra is jelen formájában kell fennmaradnia, mivel azt kellően relevánsnak tartják a gyakornokok igényeinek kielégítése szempontjából. Különböző érdekelt felek azonban úgy vélték, hogy a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerének relevanciáját tovább lehetne erősíteni, különösen a gyakornokok fizetése és szociális védelme, valamint a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok elérése és hozzáférése tekintetében. Emellett egyes érdekelt felek úgy vélték, hogy a minőségi keretrendszernek foglalkoznia kell a távmunka, valamint az ezzel kapcsolatos iránymutatás és mentorálás kihívásaival. Egyes érdekelt felek továbbá azt javasolták, hogy a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerének hatályát terjesszék ki a formális oktatás és képzés részét képező szakmai gyakorlatokra is. Egyes érdekelt felek úgy vélték, hogy a fiatal gyakornokok stabil munkahelyre való

³² Elérhető [online](#).

átmenetének megkönnyítése érdekében a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszere nagyobb hangsúlyt helyezhetne az elhelyezkedést követő támogatásra. Ami a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerének nem kötelező jellegét illeti, a vélemények eltértek azzal kapcsolatban, hogy ez megfelelő-e a minőségi keretrendszer célkitűzéseinek teljes körű eléréséhez. Egyesek (különösen az ifjúsági szervezetek és a szakszervezetek) egy kötelező erejű eszköz mellett érveltek a minőségi keretrendszer hatékonyságának növelése érdekében. Mások (különösen a munkáltatók és a nemzeti hatóságok) azzal érveltek, hogy tekintettel a nemzeti körülmények közötti különbségekre és az uniós szintű jogi korlátozásokra, a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerének nem kötelező jellege megfelelő és rugalmas referenciakeretet biztosít a nemzeti szabályozások számára.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

2022-ben a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszere 2023. évi bizottsági értékelésének⁽³³⁾ részeként konkrét konzultációs tevékenységekre került sor, különösen egy nyilvános konzultációs felmérés révén. Az értékelés kiterjedt továbbá az oktatási, képzési és foglalkoztatási politikáért felelős nemzeti és regionális hatóságokkal, a szociális partnerekkel, az oktatási és képzési szolgáltatókkal, a munkaerőpiaci kérdésekkel foglalkozó tudományos szakértőkkel, a fiatalokat képviselő szervezetekkel, (korábbi, jelenlegi és potenciális jövőbeli) fiatal gyakornokokkal, valamint más uniós, nemzeti és regionális szintű érdekelt felekkel folytatott célzott konzultációkra is. Ezen érdekelt felek elérése érdekében különböző konzultációs tevékenységeket és módszereket alkalmaztak, például interjúkat, célzott konzultációs találkozókat, célzott gyakornoki felmérést és esettanulmányokat.

E javaslattal kapcsolatban kétlépcsős egyeztetésre került sor az uniós szociális partnerekkel az EUMSZ 154. cikke alapján. Az első lépcső során, amely 2023. július 11. és szeptember 15. között zajlott, a szociális partnerekkel az uniós fellépés szükségességéről és lehetséges irányáról konzultáltak⁽³⁴⁾. A második lépcső során, 2023. szeptember 28. és november 9. között a Bizottság egyeztetett a szociális partnerekkel az uniós fellépés célkitűzéseiről és lehetséges jogi lehetőségeiről⁽³⁵⁾. A szakszervezetek üdvözlötték a Bizottság azon szándékát, hogy aktualizálja a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerét. Úgy vélték, hogy bár a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerének elvei továbbra is relevánsak, a gyakornokoknak kötelező védelemre van szükségük (irányelv formájában) a méltányos díjazás, a munkafeltételek és a szociális védelem biztosítása érdekében. Ennek az irányelvnek hozzáférést kell biztosítani a rendes munkavállalókat a hatályos uniós jogszabályok alapján megillető valamennyi joghoz. A szakszervezetek hangsúlyozták, hogy az uniós fellépés fő célja az EU-n belüli szakmai gyakorlatokra vonatkozó kötelező minimumszabályok megállapítása, valamint a visszaélésektől visszatartó egyenlő versenyfeltételek megteremtése kell, hogy legyen. A munkáltatók úgy vélték, hogy a szakmai gyakorlatok 2014. évi minőségi keretrendszerének elvei továbbra is relevánsak. Véleményük szerint nagyobb hangsúlyt kell fektetni annak végrehajtására és ellenőrzésére, azonban úgy látják, hogy egy felülvizsgált tanácsi ajánlás megfelelő egyensúlyt teremtene a minimumszabályok előmozdítása és a rugalmasság megőrzése között. A munkáltatók támogatták a szakmai gyakorlatok problémás használatának kezelésére, minőségének javítására és a szakmai gyakorlatokhoz való hozzáférés előmozdítására irányuló célkitűzéseket. A munkáltatók rámutattak továbbá az adatok – különösen a nyitott piaci szakmai gyakorlatokkal kapcsolatos adatok – hiányára, valamint a bérek és a szakmai gyakorlatok minősége közötti kapcsolatra. A szociális

³³ Elérhető [online](#).

³⁴ [Elérhető online](#).

³⁵ [Elérhető online](#).

partnerek között nem született megegyezés arról, hogy – az EUMSZ 155. cikkével összhangban – tárgyalásokat kezdjenek egy uniós szintű megállapodás megkötése érdekében.

Ezenkívül az uniós szakmai gyakorlatok minőségével kapcsolatos kontextust, kihívásokat és lehetséges megoldásokat vizsgáló tanulmány részeként online felmérést végeztek a nemzeti érdekelt felek körében. Ennek célja az volt, hogy információkat gyűjtsön a vállalkozások szakmai gyakorlatokkal kapcsolatos jelenlegi gyakorlatairól, és azonosítsa a tagállamokban alkalmazott bevált gyakorlatokat és azoknak a szakmai gyakorlatok minőségére gyakorolt hatását. A felmérés 2023. június 15. és szeptember 8. között zajlott, és a nemzeti hatóságokra, a nemzeti vállalkozói/munkáltatói szövetségekre, az egyéni vállalkozásokra, a nemzeti szakszervezetekre, a nemzeti ifjúsági szervezetekre, a civil társadalmi szervezetekre és az oktatási intézményekre irányult. Célzott interjúkra is sor került az uniós szintű érdekelt felekkel.

A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága (DG EMPL), a Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság (DG GROW), az Európai Innovációs Tanács és a Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség (EISMEA) az Enterprise Europe Network támogatásával 2023. október 12. és november 9. között célzott kkv-panelkutatást végzett.

Az Eurobarométer gyorsfelmérés (523)⁽³⁶⁾ azt vizsgálta, hogy a fiatalok hogyan látják munkaerőpiaci integrációjukat, különös tekintettel a szakmai gyakorlatokra. A 2023. március 15. és 24. között a 18–35 év közötti fiatalok körében végzett online felmérés során az összes tagállamból 26 334 válasz érkezett.

- **Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása**

A javasolt ajánlás számos, a kezdeményezés elemzését alátámasztó tanulmányra támaszkodik:

- külső szakértőktől megrendelt tanulmány, amelynek előzetes eredményeit felhasználták: az Ernst & Young (EY), az Európai Politikai Tanulmányok Központja (CEPS) és az Open Evidence alkotta konzorciumnak „az EU-ban a szakmai gyakorlatok minőségével kapcsolatos kontextusról, kihívásokról és lehetséges megoldásokról” című (a közeljövőben megjelenő) tanulmánya;
- a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerének értékelését alátámasztó külső tanulmány, zárójelentés, 2023. január⁽³⁷⁾;
- az Eurobarométer gyorsfelmérése a fiatalok munkaerőpiaci integrációról alkotott véleményéről, különös tekintettel a szakmai gyakorlatokra⁽³⁸⁾.

Az Európai Parlament 2023. évi, az EU-n belüli minőségi szakmai gyakorlatokról szóló saját kezdeményezésű jogalkotási állásfoglalását is figyelembe vették, a Parlament kutatási szolgálatának vonatkozó európai hozzáadottérték-értékelésével⁽³⁹⁾ összefüggésben.

- **Hatásvizsgálat**

A Bizottság a minőségi jogalkotásra vonatkozó politikájával összhangban hatásvizsgálatot végzett⁽⁴⁰⁾. Ez strukturált elemzést nyújtott a szakpolitikai problémákról, a kapcsolódó

³⁶ [Elérhető online.](#)

³⁷ [Elérhető online.](#)

³⁸ [Elérhető online.](#)

³⁹ [Elérhető online.](#)

szakpolitikai célkitűzésekről és szakpolitikai alternatívákról, és értékelték azok hatását. Megvizsgálta az azonosított alternatívák szubszidiaritását, eredményességét, hatékonyságát, koherenciáját és arányosságát, valamint azt, hogy a jövőben hogyan lehet nyomon követni és értékelné a kezdeményezést. Ezt a munkát a Bizottságon belül egy szolgálatközi irányítócsoporthoz keresztül folytatott strukturált konzultáció⁽⁴¹⁾, valamint a fent említett, „az EU-ban a szakmai gyakorlatok minőségével kapcsolatos kontextusról, kihívásokról és lehetséges megoldásokról” szóló, hamarosan elkészülő tanulmány segítette.

A hatásvizsgálat három problémát tárt fel: 1) a szakmai gyakorlatok gyakornoki képzéseket nyújtó szervezetek általi problémás alkalmazása, 2) a szakmai gyakorlatok rossz minősége és 3) a szakmai gyakorlatokhoz való egyenlőtlen hozzáférés. A hatásvizsgálat három szakpolitikai alternatívát vizsgált meg, amelyek a kezdeményezés célkitűzéseire irányuló – a gyakornokokra alkalmazandó jogok érvényesítésével, a szakmai gyakorlatok problémás alkalmazásának megelőzésével, a tisztességes munkakörülmények biztosításával, a tananyag javításával, valamint a szakmai gyakorlatok hozzáférhetőségének és inkluzivitásának javításával kapcsolatos – jogalkotási és nem jogalkotási intézkedéseket egyaránt magukban foglalnak. Az alternatívák hatásának értékelése figyelembe vette a különböző szakpolitikai alternatívák lehetséges nem kívánt következményeit is, többek között a szakmai gyakorlatok kínálatára nézve.

A hatásvizsgálatban azonosított, előnyben részesített szakpolitikai alternatíva egy csomag, amely az uniós jog értelmében munkavállalónak minősülő gyakornokokra alkalmazandó irányelvűből és az összes gyakornokra kiterjedő aktualizált tanácsi ajánlásból áll. Ez a csomag várhatóan szociális előnyökkel jár a gyakornokok számára azáltal, hogy egyenlő bánásmód, méltányosabb fizetés és megfelelő szociális védelem révén csökkenti a problémás és rossz minőségű szakmai gyakorlatokat, valamint javítja a szakmai gyakorlatokhoz való hozzáférést, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek, köztük a fogyatékossgal élő személyek, a vidéki, távoli és legkülső régiókban élők, a hátrányos társadalmi-gazdasági és/vagy migráns háttérrel rendelkezők, a roma közösségből származók és az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők számára. Az előnyben részesített alternatíva várhatóan olyan gazdasági előnyökkel jár a szakmai gyakorlatot biztosító felek számára, mint a tisztességesebb piaci verseny, a termelékenység és a versenyképesség javulása a képzettebb és sokszínűbb munkaerő, valamint az alacsonyabb keresési, megfeleltetési és munkaerő-felvételi költségek miatt. Ami az előnyben részesített alternatívához kapcsolódó költségeket illeti, ezek a munkaerőköltségek, a kiigazítási költségek és a közigazgatási vagy bírósági eljárásokból eredő potenciális költségek esetleges növekedéséhez kapcsolódnak. A nemzeti költségvetések és közigazgatások várhatóan profitálnak a megnövekedett adó- és társadalombiztosítási bevételekből, valamint a szociális védelemre és az aktivizálásra fordított kiadások csökkenéséből.

⁴⁰ Bizottsági szolgálati munkadokumentum, hatásvizsgálati jelentés (2024), amely a gyakornokok munkakörülményeinek javításáról és érvényesítéséről, valamint a szakmai gyakorlatnak álcázott munkaviszonyok elleni küzdelemről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvű javaslatot, valamint a szakmai gyakorlatok megerősített minőségi keretrendszeréről szóló tanácsi ajánlásra irányuló, *hamarosan elkészülő* javaslatot kíséri.

⁴¹ Beleértve a Jogi Szolgálatot, a Főtitkárságot, a Tartalmak, Technológiák és Kommunikációs Hálózatok Főigazgatóságát, az Oktatásiügyi és Kulturális Főigazgatóságát, a Közös Kutatóközpontot, a Kommunikációs Főigazgatóságát, a Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóságát, a Jogérvényesítési Főigazgatóságát, a Regionális Politikai Főigazgatóságát és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóságát.

A hatásvizsgálatot először 2023. december 13-án vitatták meg a Bizottság Szabályozói Ellenőrzési Testületével. 2024. február 1-jén felülvizsgált hatásvizsgálati jelentést nyújtottak be a Testületnek. 2024. február 22-én a Szabályozói Ellenőrzési Testület kedvező véleményt adott, azonban fenntartásokat fogalmazott meg⁽⁴²⁾. A fennmaradó észrevételeket ezt követően a felhasznált adatok korlátainak további pontosításával, az egyenlő versenyfeltételekkel és a versennyel kapcsolatos kérdésekről folytatott megbeszélések megerősítésével, valamint a szakpolitikai alternatívák leírásának és értékelésének további célzott pontosításával kezelték.

- **Alapjogok**

Az Európai Unió Alapjogi Chartája a foglalkoztatással kapcsolatos jogok széles körét védi. E javaslat célkitűzései összhangban vannak a Chartával. A javasolt ajánlás várhatóan hozzájárul a törvény előtti egyenlőséghez való jog (a Charta 20. cikke), a tisztességes munkafeltételekhez való jog (31. cikk), a fiatalok munkahelyi védelme (32. cikk), a megfelelő szociális védelemhez (34. cikk) és az egészségügyi ellátáshoz (35. cikk) való hozzáférés biztosításához.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javasolt ajánlás nem igényel további uniós költségvetést vagy személyzeti forrásokat.

5. EGYÉB TÉNYEZŐK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az ajánlás azt javasolja, hogy a tagállamok hozzák meg a megfelelő intézkedéseket a szakmai gyakorlatok megerősített minőségi keretrendszerének mielőbbi alkalmazása érdekében, és [az elfogadás időpontja + [18 hónap]]-ig nyújtsanak be végrehajtási tervet, amely meghatározza a nemzeti szinten meghozandó megfelelő intézkedéseket.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetében)**

Nem alkalmazandó.

- **A javaslat konkrét rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A javasolt ajánlás számos kritériumot kínál a minőségi szakmai gyakorlatokra vonatkozóan, ugyanakkor rugalmasságot biztosít a tagállamok általi végrehajtás során. Ez lehetővé teszi számukra, hogy figyelembe vegyék nemzeti gyakorlonoki programjaik sajátos jellegét és eltérő igényeit.

Célkitűzés és hatály

Az 1. pont a szakmai gyakorlatok minőségének javítására irányuló megerősített keretrendszer célkitűzését határozza meg, különös tekintettel az elméleti és gyakorlati tananyagra és a munkafeltételekre.

A 2. pont ismerteti a megerősített keretrendszer hatályát, amely foglalkoztatási viszonyuktól függetlenül valamennyi gyakorlonokra vonatkozik. Egyértelművé teszi, hogy a

⁴² A Szabályozási Ellenőrzési Testület 2024. február 28-i, a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszeréről szóló második, fenntartások mellett kedvező véleménye (közzéteendő).

munkavállalóknak minősülő gyakornokok esetében a keret csak akkor alkalmazandó, ha az uniós jogban nincsenek egyenértékű vagy kedvezőbb rendelkezések.

Írásos megállapodás

A 3. és 4. pont azt ajánlja, hogy a szakmai gyakorlatok alapuljanak írásos megállapodáson, és frissíti az írásos megállapodás tartalmát azáltal, hogy a tanulási elemmel, a feladatokkal, a mentorálással és a szociális védelemmel kapcsolatos további információkat javasol.

Tanulási és munkavégzési feltételek

Az 5–15. pont meghatározza a tanulási és munkavégzési feltételeket, beleértve a tanulási és képzési célkitűzéseket, a méltányos díjazást, az alkalmazandó jogokat és munkafeltételeket az alkalmazandó uniós és nemzeti jog szerint, a felügyelő és a mentor kijelölését, a táv-/hibrid szakmai gyakorlatok feltételeit, az észszerű időtartamot (beleértve az ismétlődő/egymást követő szakmai gyakorlatok időtartamát), a szakmai gyakorlatok megújítását és megszüntetését, valamint a visszaélések és a rossz körülmények gyakornokok általi bejelentésére szolgáló csatornákat. Azt is előírják, hogy a gyakornoki képzést nyújtó szervezetek nem követelhetik meg a pályázóktól, hogy korábbi munkatapasztalattal rendelkezzenek.

Szociális védelem

A 16. pont megfelelő szociális védelemhez való hozzáférést ajánl a nemzeti gyakorlatokkal összhangban, valamint a munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréséről szóló tanácsi ajánlás figyelembevételével.

A szakmai gyakorlatok elismerése

A 17. pont aktualizálja a szakmai gyakorlatok megfelelő elismerését annak beillesztésével, hogy az elismerést adott esetben és lehetőség szerint digitális formátumban kell elkészíteni.

Átláthatósági követelmények

A 18–20. pont átláthatósági követelményeket határoz meg, és hozzáteszi, hogy a gyakornoki programok pályázati felhívásainak tájékoztatást kell nyújtaniuk a bérezés szintjéről, a munkafeltételekről, a szociális védelemről és az elvégzendő feladatokról is.

Inkluzív szakmai gyakorlatok

A 21–24. pont intézkedéseket javasol az inkluzív szakmai gyakorlatokra (többek között az egyenlő bánásmód és a megkülönböztetésmentesség biztosítása, valamint a kiszolgáltatott helyzetben lévők hozzáféréseinek és elérhetőségének javítása révén), a gyakornoki programok pályázati felhívásainak semleges nyelvezetére, a figyelemfelkeltésre és adott esetben a – többek között a kiszolgáltatott helyzetben lévők, különösen a fogyatékossgal élő (pályázó) gyakornokok számára való – hozzáférhetőség biztosítása érdekében végzett változtatásokra vonatkozóan.

Határokon átnyúló szakmai gyakorlatok

A 25–29. pont aktualizálja a határokon átnyúló szakmai gyakorlatok megkönnyítését célzó intézkedéseket, az EURES-en keresztüli gyakorlati iránymutatást és tájékoztatást kérve a határokon átnyúló szakmai gyakorlatokkal kapcsolatban, valamint adott esetben a megerősített keretrendszer elveinek az EU-n kívüli fogadó szervezetekkel kötött gyakornoki mobilitási megállapodásokban való alkalmazásának ösztönzése révén.

Kiegészítő szakmai gyakorlati támogatás

A 30. pont a szakmai gyakorlatok kiegészítő támogatását javasolja, különösen pályaaorientáció és hálózati lehetőségek biztosítása révén.

Keretfeltételek

A 31–33. pont meghatározza a keretfeltételekkel kapcsolatos elemeket, beleértve a szociális partnerek, a foglalkoztatási szolgálatok, az oktatási és képzési intézmények és más érdekelt felek bevonását. Ajánlja továbbá annak biztosítását, hogy a munkavállalók képviselői megvédhessék a gyakornokok jogait.

A megerősített minőségi keretrendszer alkalmazása

A 34–35. pont ajánlásokat fogalmaz meg a megerősített minőségi keretrendszer alkalmazására vonatkozóan, beleértve a tagállamok számára egy végrehajtási terv benyújtását, valamint a szakmai gyakorlatot biztosító feleknek, különösen a kkv-knak nyújtott pénzügyi és nem pénzügyi támogatást.

Támogatás a gyakornokok foglalkoztathatóságának növeléséhez

A 36–37. pont támogatási intézkedéseket határoz meg a gyakornokok foglalkoztathatóságának növelése érdekében, és azt ajánlja, hogy ösztönözzék a szakmai gyakorlatot biztosító feleket arra, hogy a szakmai gyakorlatot követően munkát ajánljanak, és az uniós forrásokat a megerősített keret elveivel összhangban lévő gyakornoki képzésekre használják fel.

Nyomon követés

A 38. pont azt ajánlja, hogy a tagállamok és a Bizottság közösen dolgozzanak az adatgyűjtésen.

Javaslat

A TANÁCS AJÁNLÁSA**a szakmai gyakorlatok megerősített minőségi keretrendszeréről**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 153. cikke (1) bekezdésének b) pontjával, 165. cikkének (4) bekezdésével és 166. cikkének (4) bekezdésével együtt értelmezett 292. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) 2014 márciusában a Tanács elfogadta a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszeréről szóló ajánlást⁽⁴³⁾ (a továbbiakban: 2014. évi ajánlás), amelynek célja a szakmai gyakorlatok uniós szintű minőségi standardjainak biztosítása. Az ajánlás a szakmai gyakorlatokra vonatkozó 21 elvet ajánlott a szakmai gyakorlatok minőségének javítása érdekében, különösen a magas színvonalú elméleti és gyakorlati tananyag és a megfelelő munkafeltételek biztosítása érdekében, hogy támogassa az oktatásból a munka világába történő átmenetet és növelje a gyakornokok foglalkoztathatóságát. A 2014. évi ajánlás minden szakmai gyakorlatra kiterjed, kivéve azokat, amelyek a formális oktatás és szakképzési tanterv részét képezik, valamint azokat, amelyeket a nemzeti jog szabályoz, és amelyek teljesítése kötelező követelmény egy adott foglalkozás végzéséhez.
- (2) A színvonalas és eredményes tanulószereződéses gyakorlati képzés európai keretrendszeréről szóló tanácsi ajánlás⁽⁴⁴⁾ 14 kritériumot tartalmaz a színvonalas és eredményes tanulószereződéses gyakorlati képzésre vonatkozóan, amelyek célja annak biztosítása, hogy a tanulószereződéses gyakorlati képzési rendszerek megfeleljenek a munkaerőpiaci igényeknek, és előnyöket biztosítsanak mind a tanulók, mind a munkáltatók számára. Ezek közé tartoznak a tanulási és munkavégzési feltételekkel kapcsolatos kritériumok, valamint a keretfeltételekkel kapcsolatos kritériumok.
- (3) A megerősített ifjúsági garancia⁽⁴⁵⁾ célja annak biztosítása, hogy a 30 év alatti fiatalok a munkahelye elvesztését vagy a tanulás befejezését követő négy hónapos időszakon belül színvonalas állásajánlatot kapjanak, illetve további oktatásban, tanulószereződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részesüljenek. A 2014. évi ajánlás fontos hivatkozási pontként szolgált a megerősített ifjúsági garancia keretében kínált szakmai gyakorlatok minőségének méréséhez.

⁴³ HL C 88., 2014.3.27., 1. o. Elérhető [online](#).

⁴⁴ HL C 417., 2020.12.2., 1. o.

⁴⁵ HL C 372., 2020.11.4., 1. o.

- (4) A minőségi foglalkoztatásra való átmenet megkönnyítése szükséges annak a kiemelt uniós célnak az eléréséhez, hogy 2030-ra a 20–64 év közötti lakosság foglalkoztatási rátája 78 %-os legyen ⁽⁴⁶⁾.
- (5) A szakmai gyakorlatok segíthetnek a fiataloknak gyakorlati és szakmai tapasztalatot szerezni, javíthatják foglalkoztathatóságukat, és megkönnyíthetik a stabil munkaviszonyba való átmenetüket. Mint ilyen, a szakmai gyakorlatok fontos utat jelentenek a munkaerőpiac felé. A munkáltatók számára a szakmai gyakorlatok lehetőséget kínálnak a fiatalok vonzására, képzésére és megtartására. Csökkenthetik a képzett munkaerő keresésének és felvételének költségeit, ha a gyakornokoknak szakmai gyakorlatuk után rendes állást ajánlanak fel.
- (6) Számos foglalkozásban és készségszinten tapasztalható munkaerőhiány. Ez várhatóan növekedni fog a munkaképes korú népesség előre jelzett csökkenésével, valamint a zöld és digitális átállás szempontjából releváns számos foglalkozás iránti kereslet növekedésével. A fiatalok munkaerőpiaci részvételének növelése, valamint továbbképzése és/vagy átképzése hozzájárulhat e hiányok enyhítéséhez. A minőségi szakmai gyakorlatok hasznos tovább- és/vagy átképzési pályát jelenthetnek bármely korú személy számára ahhoz, hogy gyakorlati készségeket szerezzenek a munkaerőpiacra való belépéshez szükséges gyakorlati készségek elsajátításához vagy karrierjük új irányba történő tereléséhez.
- (7) Az Európa jövőjéről szóló konferencia javaslatot terjesztett elő annak biztosítására, hogy a fiatalok szakmai gyakorlatai és munkahelyei megfeleljenek a minőségi normáknak, beleértve a bért és a fizetés nélküli szakmai gyakorlatok tilalmát a munkaerőpiacon és a formális oktatáson kívül ⁽⁴⁷⁾.
- (8) Az Európai Parlament 2023 júniusában az EUMSZ 225. cikke alapján állásfoglalást fogadott el, amelyben ajánlásokat fogalmazott meg a Bizottságnak a minőségi szakmai gyakorlatokról ⁽⁴⁸⁾. Állásfoglalásában felhívja a Bizottságot, hogy „aktualizálja és erősítse meg a 2014. évi tanácsi ajánlást, és alakítsa át egy erősebb jogalkotási aktussá”. Felhívta továbbá a Bizottságot, hogy foglaljon bele további elveket a szakmai gyakorlatok aktualizált minőségi keretrendszerébe. Az Európai Parlament konkrétan arra hívta fel a Bizottságot, hogy „tegyen javaslatot a nyitott munkaerőpiaci szakmai gyakorlatokról, az aktív munkaerőpiaci politikák keretében folytatott szakmai gyakorlatokról és a szakképzés kötelező részét képező szakmai gyakorlatokról szóló irányelvre a minőségi minimumkövetelmények biztosítása érdekében, beleértve a szakmai gyakorlatok időtartamára vonatkozó szabályokat, a szociális védelemhez való hozzáférést a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban, valamint a tisztességes életszínvonalat biztosító javadalmazást, a kizsákmányoló gyakorlatok elkerülése érdekében”.
- (9) A Bizottság az EUMSZ 154. cikkével összhangban kétlépcsős egyeztetést folytatott uniós szinten a szociális partnerekkel a szakmai gyakorlatok minőségének további javítását célzó lehetséges fellépés szükségességéről, célkitűzéseiről és jogi lehetőségeiről. A szociális partnerek között nem született megállapodás a szóban forgó

⁴⁶ A [szociális jogok európai pillérének megvalósítására vonatkozó cselekvési tervben](#) foglalt három uniós szintű szociális cél egyike 2030-ig elérendő.

⁴⁷ Az Európa jövőjéről szóló konferencia, Jelentés a végeredményről, 2022. május. Elérhető [online](#).

⁴⁸ Az Európai Parlament 2023. június 14-i állásfoglalása a Bizottságnak szóló ajánlásokkal az Unióban folytatott minőségi szakmai gyakorlatokról (2020/2005(INL)). Elérhető [online](#).

kérdésekre vonatkozó tárgyalások megkezdéséről. Fontos azonban, hogy uniós szintű fellépés történjen ezen a területen a szakmai gyakorlatok jelenlegi keretének kiigazítása révén, figyelembe véve ugyanakkor a szociális partnerekkel folytatott konzultáció eredményeit.

- (10) A Bizottság széles körű egyeztetést folytatott az érdekelt felekkel, többek között gyakorlókokkal és ifjúsági szervezetekkel, szakmai gyakorlatot biztosító felekkel, nemzeti hatóságokkal, oktatási intézményekkel és tudományos szakértőkkel.
- (11) Ezen túlmenően a Bizottság 2023-ban értékelte a 2014. évi ajánlást⁽⁴⁹⁾, és megállapította, hogy az ajánlás elveit tükröző minőségi szakmai gyakorlatok hozzájárulnak a fiatalok foglalkoztathatóságának növeléséhez. Bár a 2014. évi ajánlás minőségi elveit továbbra is relevánsnak és hozzáadott értékkel bírónak tekintették, az értékelés azt is megállapította, hogy ezen elvek alkalmazását, valamint nyomon követését és érvényesítését javítani kell. Emellett lehetőséget talált a keretrendszer megerősítésére, többek között a bérrel és a szociális védelemhez való hozzáféréssel kapcsolatos szempontok tekintetében. Ezenkívül a rendes munkaviszonyra való átmenet megkönnyítése érdekében a szakmai gyakorlatot biztosító felek nagyobb hangsúlyt fektethetnének az elhelyezkedést követő támogatásra. Azt is megállapította, hogy a munkaadókat gyakorlati útmutatással és pénzügyi támogatással, valamint az ilyen támogatásnak a minőségi elvek alkalmazásához való kapcsolásával jobban lehetne segíteni.
- (12) Az értékelés azt is megállapította, hogy biztosítani kell az inkluzivitást, és javítani kell a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek szakmai gyakorlatokhoz való hozzáférését. Különösen a kisebbségek, a fogyatékossgal élő személyek, a vidéki, távoli és legkülső régiókban élők, a hátrányos társadalmi-gazdasági és/vagy migráns háttérrel rendelkezők, a roma közösség és az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők szembesülnek akadályokkal a gyakorlói lehetőségekhez való hozzáférés terén. A fogyatékossgal élő személyek számára a szakmai gyakorlathoz való hozzáférést többek között az akadályozza, hogy nincsenek az igényeikhez igazított, például a speciális akadálymentesítési követelményeket figyelembe vevő szakmai gyakorlati programok.
- (13) A 2023. évi Eurobarométer felmérés (FL523)⁽⁵⁰⁾ megállapította, hogy a szakmai gyakorlatot végző válaszadók 55 %-a kapott fizetést vagy részesült pénzügyi ellentételezésben, ami a 2013. évi Eurobarométer felmérés (FL378)⁽⁵¹⁾ 40 %-ához képest növekedést jelent. Emellett 2023-ban a válaszadók 33 %-a azt válaszolta, hogy teljes mértékben (a válaszadók 28 %-a pedig, hogy részben) hozzáfért a szociális védelemhez⁽⁵²⁾.
- (14) Ez az ajánlás a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszerének megerősítésének az értékelés és a fent említett különböző érdekelt felek által azonosított szükségességével foglalkozik. Célja a szakmai gyakorlatok minőségének javítása, különösen az elméleti és gyakorlati tananyag, valamint a munkafeltételek tekintetében, hogy megkönnyítse az oktatásból, a munkanélküliségből és az inaktivitásból a munka világába történő átmenetet.

⁴⁹ Elérhető [online](#).

⁵⁰ Elérhető [online](#).

⁵¹ Elérhető [online](#).

⁵² A 2013. évi Eurobarométer felmérés rákérdezett az egészségbiztosítási fedezetre (a válaszadók 73 %-a nyilatkozott úgy, hogy biztosított), de a szociális védelemre nem.

- (15) Ezen ajánlás alkalmazásában a szakmai gyakorlatok határozott időre szóló olyan munkahelyi gyakorlatként értelmezendők, amelyek jelentős tanulási és képzési elemet is tartalmaznak, és igénybevételek célja az, hogy az érintettek a foglalkoztathatóságuk javítása és a rendes munkaviszonyba való átmenet elősegítése vagy egy foglalkozás végzése érdekében gyakorlati és szakmai tapasztalatokat szerezzenek. Az esetlegesen létező egyéb típusú szakmai gyakorlatok sérelme nélkül a következő négy szakmai gyakorlat került meghatározásra: nyitott piaci szakmai gyakorlatok, aktív munkaerőpiaci szakpolitika keretében szervezett szakmai gyakorlatok, a formális oktatási és képzési tanterv részét képező szakmai gyakorlatok, valamint az olyan szakmai gyakorlatok, amelyek egy adott foglalkozás végzésének kötelező követelményei.
- (16) A nyitott piaci szakmai gyakorlatok a gyakornok és a szakmai gyakorlatot biztosító (állami/magán/nonprofit) fél közötti nem kötelező, kétoldalú megállapodásokon alapulnak, harmadik fél bevonása és az oktatáshoz vagy képzéshez való formális kapcsolódás nélkül.
- (17) Az aktív munkaerőpiaci szakpolitikák keretében folytatott szakmai gyakorlatokat az inaktívak vagy munkanélküliek, illetve a munkanélkülivé válás kockázatának kitett személyek számára kínálják, és általában közintézmény (gyakran foglalkoztatási szolgálat) jár el közvetítőként a szakmai gyakorlatot biztosító fél és a gyakornok között.
- (18) A szakmai gyakorlatok lehetnek munkaalapú tanulási célú szakmai gyakorlatok is, amelyek a formális oktatási és képzési (iskolai, szakképzési vagy felsőoktatási) tantervek részét képezik.
- (19) A nemzeti jog is szabályozhat bizonyos szakmai gyakorlatokat, és kötelezővé teheti azok teljesítését egy adott foglalkozás (pl. orvos, építész stb.) végzéséhez.
- (20) Ez az ajánlás a (16)–(19) preambulumbekkezdésben említett valamennyi szakmai gyakorlatra vonatkozik.
- (21) Mivel a színvonalas és eredményes tanulószereződéses gyakorlati képzés európai keretrendszeréről szóló tanácsi ajánlásban⁽⁵³⁾ meghatározott szakképzési szakmai gyakorlatok és munkaalapú tanulási programok tagállamonként jelentősen eltérnek, a tagállamokat arra ösztönzik, hogy nemzeti és regionális sajátosságaiktól függően értékeljék, hogy a két minőségi keretrendszer közül melyik alkalmazandó a szakképzési munkaalapú tanulási tapasztalatokra. Ennek során – annak biztosítása érdekében, hogy a munkaalapú tanulásban részt vevő valamennyi tanuló a legmagasabb szintű védelemben részesüljön – a tagállamokat arra ösztönzik, hogy a nemzeti körülményekkel összhangban azokat a keretfeltételeket alkalmazzák, amelyek a két keret közül nagyobb védelmet nyújtanak.
- (22) A tisztességes díjazás és a megfelelő szociális védelemhez való hozzáférés hiánya akadályozza a gyakornoki lehetőségekhez való egyenlő hozzáférést. Alternatív jövedelemforrás hiányában a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok hajlamosak tartózkodni a szakmai gyakorlatokon való részvételtől, különösen akkor, ha a javadalmazás alacsony vagy egyáltalán nincs is, vagy ha többletköltségek merülnek fel, például egy másik régióban vagy országban végzett szakmai gyakorlat esetén.

⁵³ HL C 417., 2020.12.2., 1. o.

- (23) A szociális védelemhez való hozzáférés hiányosságai veszélyeztethetik a gyakornokok jólétét és (mentális) egészségét, és hozzájárulhatnak gazdasági bizonytalanságukhoz és a szegénység kockázatához. Ez a kockázat különösen magas a társadalmi-gazdasági szempontból hátrányos helyzetű csoportokhoz tartozó és/vagy más kiszolgáltatott helyzetben lévő gyakornokok esetében. A gyakornokok akadályokba ütközhetnek a szociális jogokhoz és ellátásokhoz való hozzáférés terén, különösen rövid járulékfizetési előzményeik miatt. Ezenkívül a legtöbb szociális védelmi rendszer (a természetbeni betegségek ellátásának kivételével) foglalkoztatási viszonyt igényel, ami kizárja azokat a gyakornokokat, akik nem minősülnek munkavállalónak.
- (24) A hosszabb időtartam vagy a több szakmai gyakorlat halmozódása késleltetheti az érintett gyakornokok rendes munkaviszonyhoz való hozzáférését. Ezek arra is utalhatnak, hogy a szakmai gyakorlatot a rendes munkaviszony helyettesítésére használják.
- (25) A szakmai gyakorlat meghosszabbított időtartama indokolt lehet, ha azt az adott típusú szakmai gyakorlat jellege és célja indokolja. A kivételek közé tartozhatnak azok a szakmai gyakorlatok, amelyek teljesítése kötelező követelmény egy adott foglalkozás végzéséhez, és ahol a szükséges ismeretek, kompetenciák és tapasztalat megszerzéséhez vezető pálya hosszabb szakmai tapasztalatot tesz szükségessé. Bizonyos szakmai gyakorlatok esetében, amelyek a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek integrációját célzó aktív munkaerőpiaci politikák részét képezik, a hosszabb időtartam ugyancsak előnyös lehet. Egyes, a formális oktatási és képzési tantervek részét képező szakmai gyakorlatok időtartama a tantervekhez kapcsolódó okok miatt hosszabb lehet.
- (26) Az ismétlődő szakmai gyakorlatokat és azokat a gyakorlatokat, amelyek célja az állások szakmai gyakorlatként álcázott munkaviszonnyal való helyettesítése, azok a szakmai gyakorlatot biztosító felek idézhetik elő, amelyek az álláshirdetésekből ugyanazon vagy hasonló tevékenységi területen szerzett korábbi tapasztalatot kérnek. A szakmai gyakorlatok teljes időtartamát néha az ugyanazon munkáltatónál végzett ismétlődő – többek között egymást követő – szakmai gyakorlatok is növelhetik. Az ilyen gyakorlat szintén a szakmai gyakorlatként álcázott munkaviszony jele lehet. Lehetnek azonban olyan objektív okok, amelyek alapján a szakmai gyakorlatot biztosító felek korábbi munkatapasztalatot kérhetnek a (pályázó) gyakornokoktól. Ilyen eset például, amikor a korábbi munkatapasztalatokkal egyenértékű időszak egy bizonyos tevékenységi területen vagy szakterületen szerzett diploma alternatívája lehet. Egy adott szakmába való belépéshez szükséges pálya is indokolhatja, hogy a pályázótól korábbi munkatapasztalat meglétét követeljék meg, mielőtt egy speciálisabb szakmai gyakorlatba kezdene.
- (27) Az értékelés rávilágított arra, hogy megfelelő mentorálás révén meg kell erősíteni a gyakornokoknak a szakmai gyakorlat során nyújtott támogatást. Ezért a felügyelő szerepét ki kell egészíteni egy mentorral, akinek a feladata a gyakornok személyes fejlődését, valamint a munkahelyi környezetbe való beilleszkedését célzó tanácsadás, coaching és támogatás lenne, ahol csak lehetséges figyelembe véve a szakmai gyakorlatot biztosító fél szervezeti igényeit és méretét.
- (28) A Covid19-világjárvány óta nőtt a táv- és hibrid munkavégzési formák elterjedtsége. A táv- és hibrid szakmai gyakorlatok minőségének és hozzáférhetőségének biztosítása érdekében szükség van a távmunka egyre elterjedtebb gyakorlatához való alkalmazkodásra a megfelelő munkakörnyezet (beleértve a felszerelést is) és a

munkaszervezés tekintetében. Ez utóbbi magában foglalja a táv- és hibrid munkavégzéshez szükséges iránymutatást, mentorálást és feladatokat.

- (29) A gyakornoki lehetőségekkel kapcsolatos információk átláthatóságának növelése érdekében a szakmai gyakorlatot biztosító feleket ösztönözni kell arra, hogy a gyakornoki programok pályázati felhívásában tüntessék fel a szakmai gyakorlatra vonatkozó szabályokkal és feltételekkel, különösen a bérezés szintjével, a munkafeltételekkel, a szociális védelem – ezen belül az egészség- és balesetbiztosítás – lefedettségével, az elvégzendő feladatokkal, valamint a tanulási és képzési elemmel kapcsolatos információkat, lehetőség szerint az ezen információkat tartalmazó weboldalra mutató link beillesztésével.
- (30) A szakmai gyakorlatot biztosító feleket ösztönözni kell arra, hogy tájékoztatást nyújtsanak a munkaerő-felvételi politikájukról, különösen a felvett gyakornokok arányáról. Ezt úgy számítják ki, hogy a rendes munkaviszony betöltésére (a szakmai gyakorlat befejezését követően) felvett gyakornokok számát elosztják az ugyanabban a létesítményben ugyanabban az évben foglalkoztatott gyakornokok teljes számával.
- (31) A foglalkoztatási szolgálatokat és a pályaaorientációval foglalkozó egyéb szolgáltatókat ösztönözni kell arra, hogy a gyakornoki lehetőségekről való tájékoztatás során ugyanazokat az átláthatósági követelményeket alkalmazzák, mint a szakmai gyakorlatot biztosító felek. Elismert azonban, hogy a foglalkoztatási szolgálatok és a pályaaorientációval foglalkozó egyéb szolgáltatók nem feltétlenül ismerik az átláthatósági követelményekben felsorolt valamennyi információs elemet, és arra kell hagyatkozniuk, hogy a szakmai gyakorlatot biztosító felek hajlandóak-e megosztani velük ezeket az információkat.
- (32) Annak érdekében, hogy a kiszolgáltatók helyzetben lévő csoportok egyenlő hozzáféréssel rendelkezzenek, az ilyen csoportok fokozott bevonására van szükség, például célzott kommunikációs és figyelemfelkeltő stratégiák révén. Az ilyen tájékoztatási stratégiák hatékonyságának biztosítása érdekében kulcsfontosságú az érintett érdekelt felek, például a foglalkoztatási szolgálatok, valamint az oktatási és képzési intézmények bevonása, valamint az alkalmazott kommunikációs és információs eszközök oly módon történő kialakítása, hogy azok az emberek lehető legszélesebb körét éri el, köztük a bizonyos fogyatékossgal élő személyeket is (pl. adaptált és könnyen olvasható weboldalak).
- (33) Az ajánlás alkalmazásának biztosítása érdekében a munkáltatóknak nyújtott támogatást gyakorlati iránymutatással és pénzügyi támogatással kell megerősíteni, amelyek közül az utóbbi attól a feltételtől függhet, hogy a felkínált szakmai gyakorlatok megfelelnek-e ezen ajánlás minőségi elveinek.
- (34) A határokon átnyúló szakmai gyakorlatok különösen értékesek lehetnek, mivel a gyakornokok más nyelvet tanulhatnak, új környezetnek vagy kultúrának vannak kitéve, és így megfelelő transzverzális készségeket szerezhetnek. Vannak arra utaló jelek, hogy nőtt a gyakornokok határokon átnyúló mobilitása⁽⁵⁴⁾, ugyanakkor a pénzügyi eszközök hiánya és a releváns (és elegendő) információ hiánya miatt a fiatalok még mindig nehézségekkel szembesülnek a határokon átnyúló szakmai gyakorlatokhoz való hozzáférés terén. A hozzáférhetőség javítása érdekében

⁵⁴ Amint azt a határokon átnyúló szakmai gyakorlatok elterjedtsége is mutatja: a 2014. évi tanácsi ajánlás értékelése szerint arányuk a 2014. évi 9 %-ról 2022-re 19 %-ra nőtt, amit a 2023. évi Eurobarométer felmérés (FL523) eredményei is alátámasztanak: a válaszadók 21 %-a végzett legalább egy szakmai gyakorlatot egy másik uniós országban.

konkrétabb és gyakorlatiasabb információkra van szükség a határokon átnyúló szakmai gyakorlatokról, például az EURES-ről.

- (35) A visszaélések és a rossz munkakörülmények bejelentésére szolgáló csatornák segíthetik a gyakornokokat munkavállalói jogaik érvényesítésében. Emellett annak lehetővé tétele, hogy a gyakornokok jogait a munkavállalói képviselők védjék, megerősítené pozíciójukat.
- (36) Az európai alapokból pénzügyi támogatás nyújtható a minőségi szakmai gyakorlatokat ösztönző és kínáló tagállami programoknak. Az (EU) 2021/1057 rendelettel⁽⁵⁵⁾ létrehozott Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+), az (EU) 2021/241 rendelettel⁽⁵⁶⁾ létrehozott, a tagállamok helyreállítási és rugalmassági terveiben előirányzott, az eszköz 2026 végéig tartó élettartama alatt megvalósítandó támogatható reformokra és beruházásokra szolgáló helyreállítási és rugalmassági eszköz, az (EU) 2021/1056 rendelettel⁽⁵⁷⁾ létrehozott Igazságos Átmenet Alap és az (EU) 2021/240 rendelettel⁽⁵⁸⁾ létrehozott Technikai Támogatási Eszköz támogathatja a tagállamokat az ajánlás végrehajtásában.
- (37) A tagállamok által követett következetes megközelítések biztosítása érdekében a Bizottság irányelvjavaslatot nyújtott be (COM(2024) 132), amely meghatározza a gyakornokok munkafeltételeinek javítását és érvényesítését, valamint a szakmai gyakorlatként álcázott rendes munkaviszonyok elleni küzdelmet szolgáló elvek és intézkedések közös keretét.
- (38) Ami az írásos szakmai gyakorlati megállapodásban a gyakornokoknak nyújtandó tájékoztatást illeti, a munkavállalónak minősülő gyakornokok az (EU) 2019/1152 európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽⁵⁹⁾ meghatározott tájékoztatási kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelményekre jogosultak. Amennyiben az említett irányelv nem terjed ki rájuk, ezen ajánlás elemeit a munkavállaló gyakornokokra vonatkozó minimumkövetelményeken felül figyelembe kell venni.
- (39) Ennek az ajánlásnak a végrehajtása nem jelenthet jogalapot az ezen ajánlás hatálya alá tartozó gyakornokoknak nyújtott védelem általános szintjének csökkentésére.
- (40) Ez az ajánlás nem írhat elő olyan közigazgatási, pénzügyi vagy jogi korlátozásokat, amelyek gátolnák a kis- és középvállalkozások (kkv-k) alapítását vagy fejlődését. Ezért a tagállamok – elkerülendő, hogy a rendelkezések aránytalanul sújtsák a kis- és középvállalkozásokat – felkérést kapnak annak értékelésére, hogy szakpolitikáik vagy reformjaik milyen hatást gyakorolnak a kis- és középvállalkozásokra, különös figyelemmel a mikrovállalkozásokra és az adminisztratív teherre, és arra, hogy ezeknek az értékeléseknek az eredményeit közzétegyék.
- (41) Ez az ajánlás hatályon kívül helyezi a szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszeréről szóló, 2014. március 10-i tanácsi ajánlást, amelyet ezért a tagállamoknak a továbbiakban már nem kell alkalmazniuk,

HELYESLI A BIZOTTSÁG AZON SZÁNDÉKÁT, HOGY

⁵⁵ HL L 231., 2021.6.30., 21. o.

⁵⁶ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

⁵⁷ HL L 231., 2021.6.30., 1. o.

⁵⁸ HL L 57., 2021.2.18., 1. o.

⁵⁹ HL L 186., 2019.7.11., 105. o.

- (42) szorosan együttműködjön a tagállamokkal, a szociális partnerekkel és az egyéb érintettekkel ezen ajánlás mielőbbi alkalmazása érdekében;
- (43) az ajánlás végrehajtásának elősegítése érdekében együttműködjön a tagállamokkal, a szociális partnerekkel, a foglalkoztatási szolgálatokkal, valamint az ifjúsági és gyakornoki programokat kínáló szervezetekkel és az egyéb érintettekkel, többek között a fiataloknak és a szakmai gyakorlatot biztosító feleknek a szakmai gyakorlatok minőségi elveivel és előnyeivel kapcsolatos tudatosságának növelése révén;
- (44) ösztönözze és támogassa ezen ajánlás végrehajtását, többek között azáltal, hogy megkönnyíti a bevált gyakorlatoknak a tagállamok és az érdekelt felek között a meglévő hálózatokon keresztüli cseréjét, beleértve a készségfejlesztési paktum szerinti készségfejlesztési partnerségeket is;
- (45) támogassa ezen ajánlás végrehajtását megfelelő uniós finanszírozás révén, a vonatkozó jogi keretekkel összhangban, a minőségi szakmai gyakorlatok számának növelése érdekében;
- (46) együttműködjön a tagállamokkal a szakmai gyakorlatokra vonatkozó korlátozott adatok gyűjtésében, különös tekintettel az ezen ajánlás alkalmazása terén elért előrehaladás nyomon követésére, elkerülve a szükségtelen jelentéstételi terheket;
- (47) a tagállamokkal együttműködve és a Foglalkoztatási Bizottság támogatásával folytassa a szakmai gyakorlatok megerősített minőségi keretrendszerének alkalmazása terén elért eredmények nyomon követését, az európai szemeszter keretében használt meglévő nyomonkövetési eszközökre építve;
- (48) a tagállamok által szolgáltatott információk alapján az ajánlás elfogadásától számított [három éven] belül jelentést tegyen a Tanácsnak az ezen ajánlás alkalmazása terén elért eredményekről,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST

Célkitűzés és hatály

1. Ezen ajánlás célja a szakmai gyakorlatok minőségének javítása, különösen az elméleti és gyakorlati tananyag, valamint a munkafeltételek tekintetében, hogy megkönnyítse az oktatásból, a munkanélküliségből és az inaktivitásból a munka világába történő átmenetet.
2. Ennek az ajánlásnak foglalkoztatási viszonyuktól függetlenül valamennyi gyakornokra ki kell terjednie, beleértve a munkavállaló gyakornokokat is, amennyiben az uniós jog nem ír elő egyenértékű vagy kedvezőbb rendelkezéseket.

Minőségi alapelvek

AJÁNLJA, HOGY A TAGÁLLAMOK:

Írásos megállapodás

3. Tegyék kötelezővé, hogy a szakmai gyakorlatok alapját a gyakornok és a gyakorlatot biztosító fél között a szakmai gyakorlat megkezdésekor megkötött írásos megállapodás képezze.
4. Biztosítsák, hogy a gyakornoki megállapodások meghatározzák az (EU) 2019/1152 irányelv 4. cikkében felsorolt információkat, a tanulási és képzési elemet, beleértve annak célkitűzéseit, a munkafeltételeket, az elvégzendő feladatokat, a mentorálásra, a felügyeletre és az értékelésre vonatkozó szabályokat, a szociális védelemre – többek között a betegségi és természetbeni betegségi ellátásra, valamint a munkahelyi

balesetekre és foglalkozási megbetegedésekre – vonatkozó információkat, a feleknek az alkalmazandó uniós és nemzeti jog, a kollektív szerződések és a gyakorlat szerinti jogait és kötelezettségeit, valamint adott esetben a szakmai gyakorlatot biztosító félnek az adatok bizalmas kezelésére és a szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó szabályait.

Tanulási és munkavégzési feltételek

5. Gondoskodjanak arról, hogy egyeztetnek a gyakornokokkal a szakmai gyakorlat konkrét tanulási és képzési célkitűzéseinek meghatározásakor annak érdekében, hogy a gyakornokok gyakorlati tapasztalatokat szerezzenek és elsajátítsák a szükséges készségeket. A gyakornokok számára kijelölt feladatoknak lehetővé kell tenniük a célkitűzések elérését.
6. Gondoskodjanak arról, hogy a gyakornokok méltányos díjazásban részesüljenek, figyelembe véve az olyan elemeket, mint a gyakornok feladatai és felelőssége, a gyakornok munkájának intenzitása, valamint a tanulási és képzési elem súlya.
7. Hatékony ellenőrzés és végrehajtás révén gondoskodjanak arról, hogy a gyakornokok vonatkozó uniós és nemzeti jog szerinti jogait és munkafeltételeit – beleértve az egészségre és biztonságra vonatkozó jogszabályokat, a maximális heti munkaidőt, a minimális napi és heti pihenőidőt és adott esetben a minimális szabadnap-jogosultságokat – tiszteletben tartsák.
8. Biztosítsák, hogy a szakmai gyakorlatot biztosító felek felügyelőt jelöljenek ki, aki segítséget nyújt a gyakornok számára a kijelölt feladatok ellátása során, felügyeli a gyakornok által végzett tevékenységeket, valamint nyomon követi és értékeli a gyakornoki munka előrehaladását.
9. Gondoskodjanak arról, hogy a szakmai gyakorlatot biztosító felek mentort jelöljenek ki, aki a gyakornok tanácsadójaként jár el, és aki – lehetőség szerint figyelembe véve a szakmai gyakorlatot biztosító fél szervezeti igényeit és méretét – coachingot és támogatást nyújt.
10. Gondoskodjanak arról, hogy a szakmai gyakorlatot biztosító felek megfelelő, biztonságos és egészséges munkakörnyezetet biztosítsanak, beleértve a táv- és hibrid szakmai gyakorlatok esetében a felszereléseket és a munkaszervezést is.
11. Gondoskodjanak arról, hogy a szakmai gyakorlatok időtartama észszerű legyen és ne lépje túl a hat hónapot, kivéve azokat az eseteket, amikor objektív okokat és az egyes tagállamok gyakorlatát figyelembe véve indokolt a hosszabb időtartam. Az ugyanazon munkáltatónál folytatott ismétlődő – akár egymást követő – szakmai gyakorlatok esetén biztosítsák, hogy a szakmai gyakorlatok teljes időtartama ne haladja meg a hat hónapot, kivéve azokat az eseteket, amikor a hosszabb időtartamot objektív okok indokolják.
12. Egyértelműsítsék azokat a körülményeket és feltételeket, amelyek alapján a szakmai gyakorlat meghosszabbítható vagy megújítható az eredeti szakmai gyakorlat lejártát követően.
13. Gondoskodjanak arról, hogy a munkáltatók ne követeljék meg a szakmai gyakorlatra pályázóktól, hogy korábbi munkatapasztalattal rendelkezzenek a tevékenységi területen, kivéve azokat az eseteket, amikor ezt objektív okok indokolják.
14. Gondoskodjanak annak kikötéséről a szakmai gyakorlatról szóló megállapodásban, hogy a szakmai gyakorlat időtartamának és a vonatkozó nemzeti gyakorlatnak megfelelően meghatározott időpontban előzetesen megküldött írásbeli felmondással

mind a gyakornoknak, mind pedig a szakmai gyakorlatot biztosító félnek joga van megszüntetni a megállapodást.

15. Biztosítsanak – az illetékes hatóságokkal együttműködve – a gyakornokok számára a visszaélések és a rossz munkakörülmények bejelentésére szolgáló csatornákat, és nyújtsanak tájékoztatást ezekről a csatornákról.

Szociális védelem

16. Gondoskodjanak arról, hogy a gyakornokok hozzáférnek megfelelő szociális védelemhez, beleértve a nemzeti jogszabályok által előírt szükséges lefedettséget és adott esetben figyelembe véve a 2019. november 8-i tanácsi ajánlást ⁽⁶⁰⁾ is.

A szakmai gyakorlatok megfelelő elismerése

17. Mozdítsák elő a szakmai gyakorlat során elsajátított tudás, készségek és kompetenciák elismerését és érvényesítését, továbbá ösztönözzék a szakmai gyakorlatot biztosító feleket, hogy azokat értékelések alapján, adott esetben – lehetőleg digitális formátumú – tanúsítvánnyal igazolják.

Átláthatósági követelmények

18. Gondoskodjanak arról, hogy a szakmai gyakorlatot biztosító felek a gyakornoki programok pályázati felhívásaiban tüntessék fel a szakmai gyakorlatra vonatkozó szabályokkal és feltételekkel, különösen a bérezés szintjével, a munkafeltételekkel, a szociális védelem – ezen belül az egészség- és balesetbiztosítás – lefedettségével, az elvégzendő feladatokkal, valamint a tanulási és képzési elemmel kapcsolatos információkat.
19. Ösztönözzék a szakmai gyakorlatot biztosító feleket, hogy nyújtsanak tájékoztatást munkaerő-felvételi politikájukról, többek között az elmúlt években felvett gyakornokok számáról.
20. Ösztönözzék a foglalkoztatási szolgálatokat és a pályaeorientációval foglalkozó egyéb szervezeteket, hogy a szakmai gyakorlatokkal kapcsolatos tájékoztatás során átláthatósági követelményeket alkalmazzanak a 18. pontban felsoroltak szerint.

Inkluzív szakmai gyakorlatok

21. Javítsák a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportokhoz tartozó potenciális gyakornokok elérését, többek között azáltal, hogy felhívják a figyelmet a minőségi szakmai gyakorlatoknak a foglalkoztathatóság növelése szempontjából jelentkező előnyeire.
22. Gondoskodjanak az egyenlő bánásmódról és a megkülönböztetésmentességről a szakmai gyakorlatok során, beleértve a kiválasztási kritériumokat és a munkaerő-felvételi politikákat is, valamint javítsák a gyakornoki lehetőségekhez való hozzáférést valamennyi potenciális pályázó, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportokhoz tartozók számára.
23. Gondoskodjanak arról, hogy a szakmai gyakorlatot biztosító felek a gyakornoki programok pályázati felhívásaikban nemsemleges és inkluzív nyelvezetet használjanak.

⁶⁰ A Tanács ajánlása (2019. november 8.) a munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréséről (HL C 387., 2019.11.15., 1. o.).

24. Gondoskodjanak arról, hogy a gyakornoki programok – többek között a munkahelyek, képzések, digitális eszközök, irodai és munkaeszközök – adott esetben a gyakornokok egyéni igényeihez igazodjanak, különösen a fogyatékkal élő gyakornokok esetében, többek között a 2000/78/EK tanácsi irányelv 5. cikkével összhangban a megfelelő, észszerű alkalmazkodás biztosítása révén.

Határokon átnyúló szakmai gyakorlatok

25. Segítsék elő a gyakornokok határokon átnyúló mobilitását az Unióban, többek között a szakmai gyakorlatokra alkalmazandó nemzeti jogi keret pontosításával, a gyakornokok más tagállamokban történő fogadására és más tagállamokba történő küldésére vonatkozó egyértelmű szabályok meghatározásával, valamint az adminisztratív követelmények csökkentésével.
26. Használják fel az EURES-hálózatot a gyakornokok határokon átnyúló mobilitásának támogatására és cseréljenek a fizetett szakmai gyakorlatokat érintő információkat az EURES-portálon keresztül, az (EU) 2016/589 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶¹⁾ vonatkozó rendelkezéseivel összhangban.
27. Fejlesszék tovább a (potenciális) gyakornokoknak szóló gyakorlati útmutató anyagokat és információkat az EURES-en keresztül, többek között a különböző típusú fogyatékkal élő személyek számára hozzáférhető formátumban.
28. Támogassák a szakmai gyakorlatot biztosító feleket, valamint az oktatási és képzési intézményeket a határokon átnyúló szakmai gyakorlatok megkönnyítésében, a lehető legjobban kihasználva az európai kezdeményezéseket, különösen az (EU) 2021/817 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁶²⁾ létrehozott Erasmus+ programot.
29. Adott esetben ösztönözzék ezen ajánlás elveinek alkalmazását az Európai Unióban működő küldő szervezetek és az Unión kívüli fogadó szervezetek közötti gyakornoki mobilitási megállapodásokban.

Kiegészítő szakmai gyakorlati támogatás

30. Ösztönözzék a szakmai gyakorlatot biztosító feleket és a közvetítő szervezeteket, például a foglalkoztatási szolgálatokat, valamint az oktatási és képzési intézményeket, hogy a szakmai gyakorlat során nyújtsanak pályaorientációs támogatást, például karrier-tanácsadást és hálózatépítési lehetőségeket annak érdekében, hogy megkönnyítsék a szakmai gyakorlat után a rendes munkaviszonyba való átmenetet.

Keretfeltételek

31. Biztosítsák a szociális partnerek ezen ajánlás alkalmazásába történő aktív bevonását.
32. Mozdítsák elő a foglalkoztatási szolgálatok, az oktatási és képzési intézmények, a képzési szolgáltatók és más érdekelt felek aktív bevonását ezen ajánlás alkalmazásába.

⁶¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/589 rendelete (2016. április 13.) a foglalkoztatási szolgálatok európai hálózatáról (EURES), a munkavállalók mobilitási szolgáltatásokhoz való hozzáféréséről és a munkaerőpiacok további integrációjáról, valamint a 492/2011/EU és az 1296/2013/EU rendeletek módosításáról (HL L 107., 2016.4.22., 1. o.). [Elérhető online.](#)

⁶² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/817 rendelete (2021. május 20.) az Erasmus+ elnevezésű uniós oktatási és képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról és az 1288/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 189., 2021.5.28., 1. o.). Elérhető [online.](#)

33. Gondoskodjanak arról, hogy a munkavállalók képviselői bármely vonatkozó bírósági vagy közigazgatási eljárásban részt vehessenek az alkalmazandó nemzeti jogból eredő jogok és kötelezettségek érvényesítése érdekében. Eljárhatnak egy vagy több gyakornok nevében vagy érdekében az alkalmazandó nemzeti jogból eredő bármely jog vagy kötelezettség megsértése esetén, az adott gyakornok vagy gyakornokok jóváhagyásával.

Nemzeti szintű végrehajtás

A szakmai gyakorlatok megerősített minőségi keretrendszerének alkalmazása

34. Hozzák meg a megfelelő intézkedéseket jelen ajánlás mielőbbi alkalmazása érdekében, és [az elfogadás időpontja + 18 hónap]-ig nyújtsanak be végrehajtási tervet, amely meghatározza a nemzeti szinten meghozandó megfelelő intézkedéseket.
35. Ezen ajánlás alkalmazása során gondoskodjanak pénzügyi és/vagy nem pénzügyi támogatásról, például gyakorlati iránymutatásról a szakmai gyakorlatot biztosító felek számára, különösen a kiszolgáltatott csoportok, valamint a mikro-, kis- és középvállalkozások elérése érdekében.

Támogatás a gyakornokok foglalkoztathatóságának növeléséhez

36. Ösztönözzék a szakmai gyakorlatot biztosító feleket, hogy a szakmai gyakorlat sikeres befejezését követően rendes munkaviszonyt kínáljanak a gyakornokoknak.
37. Használják fel a megfelelő uniós alapokat és eszközöket az ezen ajánlásban felvázolt iránymutatást követő minőségi szakmai gyakorlatok számának növelésére.

Nyomon követés

38. Működjenek együtt a Bizottsággal a szakmai gyakorlatokra vonatkozó adatok gyűjtésében, különös tekintettel a minőségi szakmai gyakorlatokkal kapcsolatos szakpolitikai döntéshozatalhoz nyújtott tájékoztatásra.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*